

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 14P/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3718200611
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Libor Kysucký
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2018:3718200611.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudca Mgr. Libor Kysucký vo veci starostlivosti súdu mal. U. T., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v Reedukačnom centre Hlohovec, Zámok 1, Hlohovec, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica a mal. O. T., nar. XX.X.XXXX, deti rodičov L.. W. T., rod. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, XXX XX L. X. a T. T., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Z. XXX, XXX XX W. o návrhu matky na zrušenie výchovného opatrenia, zmenu zverenia maloletého a určenie výživného takto

rozhodol:

Súd z a s t a v u j e konanie v časti určenia výživného na mal. Tobiasa.

Súd návrh matky z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého sa podaným návrhom domáhala zrušenia výchovného opatrenia nad mal. U., jeho zverenia do jej osobnej starostlivosti a určenia výživného na mal. U. a na mal. O.. Matka uviedla, že:

- súd rozsudkom č.k. 11P/74/2017-24 zo dňa 29.5.2017 zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca
- na žiadosť otca bolo nariadené súdom dňa 5.10.2017 predbežné výchovné opatrenie a 30.11.2017 bolo stanovené na pol roka
- je presvedčená, že domáce prostredie bude pre maloletého najlepším prostriedkom k tomu, aby sa opäť vrátil do školy, športoval a venoval sa mladšiemu bratovi
- mal. U. sa túži vrátiť domov, sľúbil, že bude na sebe pracovať, aby dokázal rešpektovať domáce pravidlá a žiť ako normálny chlapec
- zveriť maloletého do starostlivosti otca sa rozhodla z dôvodu, že výchovu maloletého nezvládala hlavne psychicky
- maloletý po zverení do osobnej starostlivosti otca nechodil pravidelne do školy, maloletý žil v prenajatom byte sám
- maloletý ju v júni niekoľkokrát navštívil s tým, že chce byť so svojím mladším bratom
- dozvedela sa, že sa často túlal po meste a do G. sa vracal až posledným spojom alebo prespal u kamaráta
- začiatkom júla si chcel požičať peniaze, lebo vraj nemal čo jesť a povedal jej, že s ním otec vôbec nekomunikuje
- otec jej na výživnom dlží vysokú sumu
- v auguste čakala mal. U. komisionálna skúška z matematiky. Matka poprosila sestru, aby ho zameškané učivo doučila.
- v tom čase sa mal. U. už chcel vrátiť k nej domov
- dňa 4.9.2017 začal študovať na U. U. P. L. X. - odbor C. U. P.

- otec sa celé prázdniny o deti nezaujíma a mal. U. ani len nechcel počuť o návrate k otcovi
- keďže však maloletý prestal rešpektovať dohody a začal si robiť, čo chcel, rozhodla sa ho radšej ponechať v osobnej starostlivosti otca
- otec sa po stretnutí na úrade práce rozhodol požiadať o umiestnenie maloletého do reedukačného centra
- aj ona nakoniec pobyt v reedukačnom centre prijala
- v januári u nej maloletý strávil 8 dní a podarilo sa mu ukončiť polročné skúšky
- je presvedčená, že pobyt v reedukačnom centre nemá na neho dobrý vplyv
- zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca neprinieslo žiadne pozitívne zmeny, otec sa o maloletého staral len v mesiaci jún, v mesiacoch júl, august, september bol u matky, pričom otec ho dal od 9.10.2017 umiestniť do reedukačného centra (č.l. 5)
- pokiaľ v návrhu žiadala okrem iného aj určitú výživnú na mal. O. na 150 € mesačne, na tejto časti návrhu netrvá, nakoľko otec na mal. O. už aj v súčasnosti platí práve 150 € mesačne.

2. Matka navrhla výsluch maloletého.

3. Otec uviedol, že ani keď bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti, tento ho nerešpektoval a skrátka nič nefungovalo. Či mu dal peniaze, či sa o neho chcel starať, vždy sa mu otočil chrbtom. Ak by vedel, čo sa udeje, keď si ho dal zveriť do osobnej starostlivosti, tak by to neurobil. So zverením do osobnej starostlivosti súhlasil v podstate z toho dôvodu, že takto chcel pomôcť U. a zabrániť, aby už v tom čase išiel do reedukačného centra. Z tohto dôvodu si prenajal byt v G.. Uviedol, že mu určitá osoba, ktorej verí, povedala, že matka maloletému kúpila pivo určitej značky, pričom maloletý jej mal vynadať, že predsa ona vie, že on túto značku piva nemá rád.

4. Maloletý pri pohovore uviedol, že vzťah medzi ním a matkou je už teraz oveľa lepší ako v minulosti. Uvedomuje si, že má výbušnú povahu a mama ho v minulosti podpichovala, z čoho pramenili problémy medzi nimi. Je si vedomý, že v minulosti sa správal k mame neadekvátne a často bol voči nej výbušný. V súčasnosti s mamou komunikujú normálne, pravidelne ho mama telefonicky kontaktuje, navštevuje ho v zariadení a s bratom O.. Uvedomil si svoje chyby z minulosti a snaží sa ich zmeniť. Chce zmeniť svoje správanie a nebude sa viac správať voči mame vulgárne. Bude sa snažiť napĺňať predstavy mamy tak, aby vzťah medzi nimi fungoval. K svojmu bratovi O. má dobrý vzťah, volávajú si, píšu si, brat ho v zariadení navštevuje s mamou. S bratom majú spoločné záujmy, športové aktivity. S otcom momentálne nemá žiadny vzťah, od decembra 2017 sa nekontaktovali. V Reedukačnom centre Hlohovec navštevuje školu denne do 14:00 hod., poobede chodí do posilňovne, v kolektíve ostatných chlapcov vychádza dobre, absolvuje 2x mesačne sedenia so psychologičkou, je iný, ako keď tam prišiel, zmenil sa. Bude sa snažiť matku rešpektovať, bude to o kompromisoch, on si uvedomuje svoju povahu aj podiel viny na svojom správaní, avšak nevníma toto správanie tak vážne, aby musel skončiť v reedukačnom centre.

5. Pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica uviedla, že úrad zvažuje možnosť, že by po prepustení maloletého z reedukačného centra mal byť nad týmto nariadený dohľad, ktorý by spočíval v zaradení rodiny do projektu Priority, v rámci ktorého sa s deťmi pracuje prakticky na dennej báze. Faktom je, že aktuálne reedukačné centrum je, pokiaľ ide o úroveň vzdelávania, orientované predsa len na menej šikovné deti.

Tiež uviedla, že maloletý je umiestnený v reedukačnom centre od 9.10.2017. Maloletému boli umožnené krátkodobé pobyty mimo výchovného zariadenia z dôvodu absolvovania individuálneho študijného plánu na U. U. P. L. X.. Maloletý počas týchto krátkodobých pobytov viackrát svojvoľne opustil domácnosť otca, na základe čoho otec oznamoval túto skutočnosť na OR PZ PB. Maloletý viackrát svojvoľne opustil Reedukačné centrum Hlohovec a bol hľadaný políciou. Z tohto dôvodu bola maloletému zrušená možnosť absolvovať individuálny študijný plán. V čase, keď maloletý svojvoľne opustil Reedukačné centrum Hlohovec zdržiaval sa v spoločnosti kamarátov, rovnako navštívil aj domácnosť matky.

6. Súd považuje za preukázané, že rodičmi mal. U., nar. XX.XX.XXXX sú L. W. T., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX/XX, L. X. a T. T., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XXX, W..

Súd považuje za preukázané, že uznesením Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 4P/59/2017-37 zo dňa 30.11.2017 bol maloletému nariadený na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky, zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia nápravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, a to v Reedukačnom centre

Hlohovec, ul. Zámocká 1, Hlohovec, najdlhšie na šesť mesiacov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.1.2018.

Súd považuje (zo správy Reedukačného centra Hlohovec) za preukázané, že adaptačná fáza maloletého v reedukačnom centre prebehla s problémami. Vulgárne sa vyjadroval na adresu svojej matky, tlačil na ňu, aby ho zo zariadenia zobrala domov, snažil sa s ňou manipulovať. Svoje zlyhania v minulosti bagatelizoval, externalizoval a vinil za ne svoje okolie. Za dôvod svojho umiestnenia do reedukačného centra považoval zlyhania rodičov a nie svoje vlastné chyby. Do kolektívu sa zaradil rýchlo, snažil sa hneď zaujať dominantné vodcovské postavenie. Mal s chlapcami aj niekoľko fyzických potýčok. K autoritám sa správa slušne, má záujem pôsobiť dobrým dojmom, vie, aké správanie sa od neho vyžaduje a tomu sa prispôsobuje. Často zavádza, prekrúca problematické situácie vo svoj prospech, snaží sa o pozitívny obraz a dobrý dojem. Je náročný, čo sa týka svojich potrieb a financií, priveľmi materialisticky zameraný, egoistický. Prácu vie odvieť dobre a kvalitne. Je výbušný a má agresívne sklony. Bol zaradený do učebného odboru murár. Počas prázdnin v termíne od 22.12.2017 do 7.1.2018 bol uvoľnený do domáceho prostredia k otcovi. Prišlo však k nezhodám a otec priviezol maloletého do zariadenia už 27.12.2017. Následne maloletý utiekol, zadržaný bol 1.1.2018 a späť dopravený 2.1.2018. U. bol v januári uvoľnený na pobyt k matke z dôvodu individuálneho študijného plánu do 18.1.2018. Do reedukačného centra sa však nevrátil a dňa 28.1.2018 bol zadržaný, 29.1.2018 dopravený do reedukačného centra. Možnosť udeľovania mimoriadneho voľna na realizovanie individuálneho študijného plánu bola pozastavená. Dňa 3.2.2018 U. počas prestávky s viacerými chovancami nedovolené opustil reedukačné centrum, sám sa do zariadenia vrátil 8.2.2018. Odvtedy vyjadruje vôľu byť zverený do starostlivosti matky, sľubuje nápravu svojho správania. Má záujem opäť navštevovať školu v L. X., športový hokejbalový klub a podieľať sa na starostlivosti o svojho mladšieho brata O., ku ktorému má vytvorenú silnú citovú väzbu. S matkou má komplikovaný vzťah poznačený mnohými vážnymi konfliktami z minulosti. U. je typ vodcovskej dominantnej osobnosti, ktorá sa ťažko podriada autoritám a existuje riziko, že po návrate späť k matke sa po čase prejavia opäť tie isté vzájomné vzťahové nezhody medzi nimi. Zároveň je však vzdelávanie v reedukačnom centre pre maloletého nevhodné a nepostačujúce, nakoľko sa jedná o inteligentného chlapca.

Súd považuje (výsluchom matky) za preukázané aj to, že hoci maloletý bol umiestnený v reedukačnom centre, v skutočnosti chodieval aj v novembri, aj v decembri na niekoľkodňové pobyty do L. X. za účelom konzultácií v škole, aby mohol absolvovať skúšky v jeho škole, ktoré by mu umožnili ukončiť úspešne školský polrok. Tieto skúšky nakoniec aj úspešne absolvoval. Počas týchto konzultácií v novembri ju každý deň prišiel navštíviť do práce. U nej však neprespával, pričom si myslí, že maloletý v tom čase prespával v prenajatom byte v G.. Tieto konzultácie mal aj v decembri. Počas tohto decembra však u nej nebýval ani za ňou nechodil, nakoľko mali vzájomný konflikt spôsobený tým, že v októbri z bytu zobral mobil, ktorý mu nepatrí. Dňa 22.12.2017 mal. U. išiel na stretnutie s otcom, pričom maloletý následne išiel za svojimi kamarátmi. Za otcom sa však už nevrátil, ale 23.12.2017 cca o 05:00 hod. ráno prišiel ku matke, aby ho pustila do svojho bytu. Maloletý bol v tom čase opitý. Matka počas celého dňa 23.12.2017 trvala na tom, aby sa mal. U. vrátil k otcovi, čo jej prisľúbil s tým, že pôjde, až keď si pozrie film. Večer si išiel skutočne zapáliť a po pol hodine sa vrátil s tým, že on do G. nechce ísť. Potom jej mal. U. sľúbil, že on za otcom pôjde 24.12.. Povedal jej, aby mu na autobusovú zástavku priviezla nejaké veci, stromček, večer však opäť prišiel ku nej s tým, že on otcovi volal, SMS-koval, ten mu však neodpovedal a že on sa bojí za otcom ísť. Mal. U. matke sľúbil, že k otcovi pôjde 25.12.. V priebehu tohto dňa jej zase oznámil, že on k otcovi nepôjde. Až 27.12. sa maloletý s matkou skontaktoval a oznámil jej, že otec ho odviezol do reedukačného centra. Maloletý bol prepustený z reedukačného centra aj v januári za účelom skúšok v škole, pričom toto skúšobné obdobie trvalo 8 dní (od 10.1.2018 do 18.1.2018), počas ktorých býval u matky. Počas tohto obdobia jej stále hovoril, že on chce, aby bol prepustený z reedukačného centra. Po absolvovaní skúšok v L. X. sa mal. U. mal dňa 18.1.2018 vrátiť do reedukačného centra, ale on sa tam nevrátil. Asi jeden týždeň býval u nejakého kamaráta, ktorému dokonca matka volala, avšak tento kamarát mal. U. zatajoval. Po tomto týždni som sa spojila s políciou, dala im číslo na kamaráta maloletého, u ktorého si myslela, že býva. Polícia ho tam skutočne našla a dopravila ho do reedukačného centra. Maloletý po pár dňoch z reedukačného centra však ušiel a napísal, že sa tam už nikdy nevráti. Po pár dňoch na tomto úteku sa jej podarilo SMS-kami skontaktovať s maloletým, pričom ho požiadala, aby prišiel k nej do L. X.. Maloletý toto skutočne urobil, prišiel ráno o 05:00 hod. Porozprávali sa a povedala mu, že ak sa dobrovoľne vráti do reedukačného centra, podá návrh, aby bolo východné opatrenie zrušené.

7. Súd vykonal dôkaz - vyjadrenie reedukačného centra zo dňa 14.3.2018 a vylúchol rodičov maloletého. Súd nevykonal výsluch maloletého, nakoľko stanovisko maloletého zistil pohovorom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica.

8. Podľa § 29 ods. 1, 2, 3 C.m.p. navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

9. Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že výchovné opatrenie je možné zrušiť (pred uplynutím doby, na ktorú bolo nariadené) iba vtedy, ak splnilo svoj účel, ktorým v danom prípade bolo zabezpečenie odbornej pomoci maloleťmu (viď č.l. 2pv spisu sp.zn. 4P/59/2017). Z vykonaného dokazovania je však zrejmé, že hoci mal. Sebastián po jeho umiestnení do reedukačného centra (ďalej iba RC) bol relatívne často z tohto RC uvoľňovaný - a to jednak za účelom štúdia a jednak za účelom prázdnin, tieto svoje „privilégiá“ si nevážil, čo je zrejmé z toho, že v čase týchto uvoľnení sa opil (hoci má iba 16 rokov, a teda je výslovne protizákonné, aby požíval alkohol - viď § 2 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z.z.), v decembri 2017 sa nebavil s matkou, neposlúchol pokyn svojho otca (t.j. toho rodiča, ktorému v tom čase bola a je zverený do osobnej starostlivosti, o čom ako 16 ročný nepochybne vie), aby bol na Štedrý deň v otcovom byte a do RC sa nevrátil v stanovený čas, resp. dokonca z RC opakovane utekal - naposledy 3.2.2018. Je teda zrejmé, že za cca 4 mesiace svojho pobytu v RC (od umiestnenia do RC dňa 9.10.2017 do úteku vo februári 2018) sa mal. U. vnútorne nestotožnil s tým, že je absolútne nevyhnutné, aby dodržiaval určité normy spávania sa - najmä aby poslúchal svojich rodičov a aj iné authority, ktorým bol zverený (t.j. pracovníkov RC), pričom ide o také normy, ktoré prevažná väčšina jeho rovesníkov dodržiava.

Vzhľadom na túto skutočnosť súd dospel k záveru, že na to, aby existovala aspoň šanca, že mal. U. sa stotožní s tým, že musí dodržiavať horeuvedené normy, je potrebné mal. U. zatiaľ ponechať v RC; súd preto návrh matky na zrušenie výchovného opatrenia zamietol.

Pre úplnosť sa žiada uviesť, že ak by ani po zrealizovaní prvého 6-mesačného výchovného opatrenia nenastali v správaní mal. U.Á. pozitívne zmeny, podľa zákona o rodine je možné výchovné opatrenie uložiť aj opakovane.

10. Nakoľko v súčasnosti je maloletý dočasne odňatý z osobnej starostlivosti rodičov (viď § 37 ods. 3 prvá veta Zákona o rodine), súd zamietol aj návrh matky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti. Práve vzhľadom na toto dočasné odňatie rodičom je totiž rozhodovanie o jeho zverení do starostlivosti matke predčasné.

11. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletých zobrala návrh späť v časti určenia výživného na mal. O., súd konanie v tejto časti zastavil.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Považská Bystrica v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci alebo i) súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcej vete, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 C.m.p.).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 C.m.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.